

Har rett til å spørre, men ikke til å få fullstendige svar

Kommunal rapport 15.10.2018

Det kan ikke gjøre begrensninger i kommunestyremedlemmenes rett til å stille ordføreren spørsmål.

Utgangspunktet er at det ikke skal åpnes for debatt eller treffes vedtak knyttet til spørsmål fra en kommunestyrerepresentant til ordfører hvis ikke det treffes særskilt vedtak om å sette saken på dagsordenen, mener Jan Fridthjof Bernt

SPØRSMÅL: Hvilke regler gjelder om interpellasjoner i kommunestyret. Hva kan det reises interpellasjon om, og hva er forholdet mellom interpellasjon og spørsmål?

SVAR: Kommuneloven kjenner ikke begrepet «interpellasjon», men mange kommuner benytter det i sitt reglement for kommunestyret. Dette er et lån fra Stortingets forretningsorden, som gir ulike regler om spørsmål fra stortingsrepresentanter til regjeringen eller et regjeringsmedlem – i form av spørsmål til skriftlig besvarelse, i muntlig spørretime eller i ordinær spørretime.

I kommuneloven av 1992 fastslås det bare i [§ 34 nr. 2](#), at «Ethvert medlem kan rette forespørsler til lederen i møtet, også om saker som ikke står på saklisten. Denne bestemmelsen er videreført i kommuneloven 2018 § 11–2 siste avsnitt, og gjelder altså for alle folkevalgte organer.

Det er tale om en lovfestet rett for det enkelte kommunestyremedlem som det ikke kan gjøres innhogg i, verken i reglement eller ved vedtak. Det er således ikke hjemmel for å kreve at slike spørsmål skal ha en bestemt form eller et bestemt innhold, eller være innlevert en viss tid før det møtet blir satt fram i. Men det er bare en rett til å sette fram et spørsmål, ikke til å få fullstendige svar eller til å legge fram forslag til vedtak i tilknytning til spørsmålet. Spørsmålet rettes til ordfører eller utvalgsleder, og denne vil så gi et så fylldig og omfattende svar som hun kan eller finner grunn til, og så er det opp til kommunestyret eller utvalget å vurdere om det finner svaret tilfredsstillende, eller om det vil følge saken opp videre.

Utgangspunktet er da at det ikke skal åpnes for debatt eller treffes vedtak knyttet til spørsmålet hvis ikke det treffes særskilt vedtak om å sette saken på dagsordenen. Det kan det i utgangspunktet gjøres med alminnelig flertall når som helst i møtet, men det kan ikke treffes realitetsvedtak i saken hvis møteleder eller en tredel av medlemmene motsetter seg det, se § 34 nr. 1, andre setning. I praksis vil det derfor normalt i slike situasjoner bare treffes vedtak der man ber om at saken sette på saklisten i et kommende møte, eventuelt med anmodning om spørsmålet eller visse sider av det utredes til da.

Det kan gis ytterligere regler om spørsmål i reglement for de folkevalgte organene, se kommunelovens [§ 39 nr. 1](#), men disse kan altså ikke gjøre inngrep i retten til å stille spørsmål, verken i form av regler om plikt til å varsle dette innen en viss frist, eller regler om hva det kan spørres om. Det man kan gjøre, er å gi regler om en viss frist for å fremsette slike spørsmål hvis man ønsker at svaret skal være utredet og forberedt på forhånd, om tilleggsspørsmål eller replikk fra spørresiden, og om mulighet for debatt om saken i forlengelsen av spørsmål og svar. Ikke noe av dette er noe spørre har krav på, så lenge det ikke er fastsatt i reglement, eller vedtatt konkret av organet.